

De Bergrede, absoluut!

Studie n.a.v. Matt. 5-7
en “Jezus zoals ik
Hem niet kende” van
Philip Yancey, H 6-7

Gebruikte boeken

- Jezus zoals ik hem niet kende
- Philip Yancey
- Uitgeverij Barnabas
 - ISBN 90-5030-684-5
 - Vertaler: P.J. de Gier
 - Vijfde druk
 - “The Jesus I never knew”
- Het Leven
Praktische lessen uit ‘Het Boek’
- Uitgeverij Jongbloed
 - ISBN 90-6539-005-7
 - Redactie: R. Ramaker-Scheinhardt
 - Tweede druk
 - “Life Application Bible”

Hoofdonderwerpen

- De zaligsprekingen
- De rede over de Wet

De Bergrede, absoluut!

De Zaligsprekingen

Mattheüs 5: 1-12

De zaligsprekingen (Matt. 5:3-11)

- Opsomming
- Belangrijke lessen
- Zaligsprekingen buiten Christus om
- Vraag...
- Voordelen voor de 'arme'
- En ik?
- Conclusies

De zaligsprekingen, opsomming 1

- 3 Gelukkig zijn zij die nederig zijn, want het koninkrijk van de hemelen is voor hen bestemd.
- 4 Gelukkig zijn zij die verdriet hebben, want zij zullen getroost worden.
- 5 Gelukkig zijn de zachtmoedigen, want de aarde is voor hen.
- 6 Gelukkig zijn de mensen die ernaar hunkeren dat Gods wil wordt uitgevoerd, want zij zullen volkomen tevreden worden gesteld.
- 7 Gelukkig zijn de mensen met een liefdevol en helpend hart, want zij zullen zelf liefde ontmoeten en hulp ontvangen.

De zaligsprekingen, opsomming 2

- 8 Gelukkig zijn de mensen die eerlijk en oprecht zijn, want zij zullen God zien.
- 9 Gelukkig zijn de mensen die vrede brengen, want zij zullen zonen van God worden genoemd.
- 10 Gelukkig zijn de mensen die vervolgd worden omdat zij Gods wil doen, want het Koninkrijk van de hemelen is voor hen.
- 11 Gelukkig bent u als u beledigingen, vervolgingen, leugens en laster te verdragen krijgt omdat u bij Mij hoort.
- 12 Wees er blij om en jubel het uit! Want in de hemel ligt een geweldige beloning voor u klaar. Vroeger zijn de profeten immers ook zo vervolgd.

Belangrijke lessen

Klik op een term om de genoemde bijbelteksten te lezen

<i>Zaligspreking</i>	<i>Werwijzing uit Oude Testament</i>	<i>Botst met</i>	<i>Gods beloning</i>	<i>Ontwikkelen van deze houding:</i>
<u>Nederigheid</u>	Jesaja 57: 15	Trots en onafhankelijkheid	Het Hemelse Koninkrijk	Jacobus 4: 7-10
<u>Verdriet</u>	Jesaja 61: 1-2	Geluk tegen elke prijs	Troost (2 Corinthe 1: 4)	Psalm 51 Jacobus 4: 7-10
<u>Zachtmoedig</u>	Psalm 37: 5-11	Macht	De wereld behoort u toe	Mattheüs 11: 27-30
<u>Gerechtigheid en Goedheid</u>	Jesaja 11: 5 Jesaja 42: 1-4	Najagen van eigen behoeften	Volkomen tevredenheid	Johannes 16: 5-11 Filippenzen 3: 7-11
<u>Liefde en hulp</u>	Psalm 41: 2	Kracht zonder gevoel	Barmhartigheid ontvangen	Efeziërs 5: 1-2
<u>Eerlijkheid en Oprechtheid</u>	Psalm 24: 3-4 Psalm 51: 10	Misleiding is aanvaardbaar	God zien	1 Johannes 3: 1-3
<u>Vrede</u>	Jesaja 57: 18-19 Jesaja 60: 17	Eigen vrede	Zonen van God genoemd worden	Romeinen 12: 9-21 Hebreeënen 12:10-11
<u>Trouw</u>	Jesaja 52:13 Jesaja 53: 12	Individualisme en egoïsme	Het Koninkrijk van God ontvangen	2 Timotheüs 3: 12

Nederigheid → Koninkrijk

Klik op 'terug' om naar vorige scherm terug te keren

- Voorspelling OT

- Jesaja 57: 15

¹⁵ De hoge en doorluchtige, Die de eeuwigheid bewoont, de Heilige, zegt: Ik leef in die hoge en heilige plaats, maar ook bij ieder die berouwvol en nederig is; Ik verfris de nederigen en geef nieuwe moed aan mensen met een berouwvol hart.

- Ontwikkelen

- Jacobus 4: 7-10

⁷ Onderwerp u dus aan God, maar verzet u tegen de duivel en hij zal van u wegvlugten.

⁸ Als u dichter bij God komt, komt God dichter bij u. Was uw handen, zondaars, u die op twee gedachten hinkt; laat uw hart zuiver voor God zijn.

⁹ Beklaag uzelf; huil en jammer van ellende. Het lachen moet u vergaan; uw blijdschap moet omslaan in verdriet.

¹⁰ Als u beseft dat u klein bent voor de Here, zal Hij u verheffen.

Verdriet → Troost

- Voorspelling OT

- **Jesaja 61: 1-2**

De Geest van God de HERE rust op mij, omdat de HERE mij heeft gezalft tot brenger van goed nieuws aan mensen die lijden en worden onderdrukt. Hij heeft mij gestuurd om mensen met gebroken harten te troosten, voor gevangenen vrijlating uit te roepen en hen die opgesloten zitten, te bevrijden.

Hij heeft mij gestuurd om aan mensen in de rouw te vertellen dat de tijd van Gods welbehagen voor hen is gekomen, maar ook de dag van Zijn toorn tegen hun vijanden.

- Ontwikkelen

- Psalm 51

- **Jacobus 4: 7-10**

Onderwerp u dus aan God, maar verzet u tegen de duivel en hij zal van u wegvlugten. Als u dichter bij God komt, komt God dichter bij u. Was uw handen, zondaars, u die op twee gedachten hinkt; laat uw hart zuiver voor God zijn. Beklaag uzelf; huil en jammer van ellende. Het lachen moet u vergaan; uw blijdschap moet omslaan in verdriet. Als u beseft dat u klein bent voor de Here, zal Hij u verheffen.

Verdriet (psalm 51)

● Psalm 51

- ¹⁻² Een psalm van David voor de koordirigent. Deze psalm schreef David nadat de profeet Nathan bij hem was gekomen om hem te wijzen op zijn zonde met Bathséba.
- ³ Geef mij genade, o God, hoewel ik dat niet heb verdiend. Laat toch blijken hoe groot Uw liefde en goedheid is. Wilt U door Uw vergevende mildheid mijn zonden wegdoen?
- ⁴ Reinig mij toch van deze zonde, die een smet op mij werpt.
- ⁵ Ik weet dat ik heb gezondigd; steeds opnieuw gaan mijn gedachten terug naar deze daad, waarmee ik van Uw pad afweek.
- ⁶ Mijn God, ik heb tegen U gezondigd en Uw gebod overtreden. Wat U er ook over zegt, het is altijd goed en rechtvaardig. Uw uitspraken zijn altijd zuiver.
- ⁷ Ik weet dat ik vanaf mijn geboorte al een zondaar ben; toen ik werd verwekt, stond al vast dat ik een zondaar zou zijn.
- ⁸ En U wilt dat Uw waarheid ook wordt nagevolgd in het verborgene van mijn hart; U geeft mij Uw wijsheid, waar anderen niets van weten.
- ⁹ Wilt U met hysop de zonde van mij afnemen, dan zal ik weer helemaal schoongewassen zijn. Als U mij wast, ben ik witter dan de witste sneeuw.
- ¹⁰ Wilt U mij weer blijdschap en echte vreugde geven? Mijn lichaam en mijn ziel zijn terneergeslagen, maar U kunt mij weer oprichten en U laten prijzen.
- ¹¹ Keer Uw gezicht af van mijn zonden en vernietig al mijn misstappen.
- ¹² Geeft U mij een nieuw, schoon hart, mijn God, en een nieuwe geest die mij innerlijk standvastig maakt.
- ¹³ Wend U niet van mij af en laat Uw Heilige Geest niet van mij wijken.
- ¹⁴ Ik wil zo graag opnieuw de blijdschap over Uw redding ervaren. Ik wil U volgen en mijn gehoorzaamheid aan U zal mij kracht geven.
- ¹⁵ Dan zal ik ook aan andere zondaars laten zien wat Uw wil is, zodat zij zich bekeren en U ook zullen volgen.
- ¹⁶ Bevrijd mij van de schuld die ik op mij heb geladen, o God. U bent de God van mijn heil. Ik wil over Uw rechtvaardigheid juichen.
- ¹⁷ Here, stel mij in staat U openlijk lof en eer te geven.
- ¹⁸ Want ik weet dat U er geen prijs op stelt dat ik U nu brandoffers zou brengen; daar gaat het U niet om.
- ¹⁹ Het werkelijke offer waarop U wacht, is een aan U overgegeven geest van iemand die weet dat hij niet zonder U kan. En een hart dat geheel en al weet dat U de enige bent die helpen kan. Zulke mensen stuurt U nooit weg, mijn God.
- ²⁰ Wilt U Jeruzalem zegenen en haar muren herbouwen?
- ²¹ Dan zullen de offers die volgens de wet worden gebracht, U genoeg doen. Dan zullen grote brandoffers aan U gebracht worden; hele stieren worden op Uw altaar gebracht.

Zachtmoedigheid → de wereld

- Voorspelling OT

- Psalm 37: 5-11

⁵ Vertel alles wat u bezighoudt aan de HERE en vertrouw Hem. Hij zal in alles voor u zorgen.

⁶ Hij zal u openlijk recht verschaffen en uw oprechtheid aan het licht brengen.

⁷ Word stil voor de HERE en verwacht alles van Hem. Wees niet jaloers op de man die slechte plannen beraamt en wie het ogenschijnlijk goed gaat.

⁸ Word niet boos en laat elke vorm van kwaadheid schieten; wees ook nooit jaloers, want dat brengt u van kwaad tot erger.

⁹ Eenmaal worden alle zondaars vernietigd; maar wie uitzien naar de HERE, zullen alles ontvangen wat zij nodig hebben.

¹⁰ Nog een klein poosje en dan zal de zondaar zijn verdwenen; dan kijkt u naar hem en plotseling ziet u hem niet meer.

¹¹ Maar wie nederig van hart is, zal in het land mogen wonen en genieten van een onuitsprekelijke vrede.

- Ontwikkelen

- Mattheüs 11: 27-30

²⁷ Hij sprak weer tot de mensen. "Mijn Vader heeft Mij alles toevertrouwd. Hij is de enige die de Zoon echt kent. En Ik ben de enige die de Vader echt kent. En ook de mensen die Ik heb laten zien wie Hij is, kennen Hem.

²⁸ Als de lasten u drukken en u vermoeid raakt, kom dan bij Mij. Ik zal u rust geven.

²⁹ Voeg u naar Mij en wees mijn discipel, want Ik ben vriendelijk en nederig van hart. Bij Mij zult u diepe innerlijke rust vinden.

³⁰ Wat Ik van u vraag is nooit te zwaar en de last die u voor Mij moet dragen, is licht."

Gerechtigheid/goedheid → Volkomen tevredenheid

- Voorspelling OT

- **Jesaja 11: 5**

Want Hij zal bekleed zijn met rechtvaardigheid en trouw.

- **Jesaja 42: 1-4**

Kijk naar mijn dienaar, die Ik ondersteun; degene die Ik heb uitgekozen en naar wie Ik met genoeg kijk. Ik heb Hem mijn Geest gegeven; Hij zal aan de volken van de aarde rechtvaardigheid openbaren. Hij zal behoedzaam zijn; Hij zal niet schreeuwen of ruzie maken in de straten. Hij zal het geknakte riet niet breken en de flakkerende vlam niet doven. De vertwijfelden zal Hij bemoedigen. Hij zal ervoor zorgen dat recht wordt gedaan aan hen die onrechtvaardig zijn behandeld. Hij zal niet rusten voordat waarheid en rechtvaardigheid overal op aarde heersen en verre overzeese volken hun vertrouwen op Hem hebben gesteld.

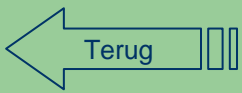
- Ontwikkelen

- **Johannes 16: 5-11**

Maar nu ga Ik terug naar God, Die Mij gestuurd heeft. Niemand vraagt waar Ik naar toe ga. Mijn woorden maken u verdrietig. Wat Ik zeg, is de waarheid. Toch is het voor u beter dat Ik wegga, anders kan mijn Plaatsvervanger niet bij u komen. Als Ik wegga, stuur Ik Hem naar u toe. Als mijn Plaatsvervanger komt, zal Hij de mensen in de wereld overtuigen van zonde, rechtvaardigheid en oordeel. Van zonde omdat zij weigeren in Mij te geloven. Van rechtvaardigheid, omdat Ik naar de Vader ga en u Mij niet meer zult zien. En het oordeel houdt in dat de overheerser van deze wereld al geoordeeld is.

- **Filippenzen 3: 7-11**

Maar al deze dingen, waar ik vroeger zoveel waarde aan hechtte, zijn voor mij waardeloos geworden omdat ze mij afhielden van Christus. Echt, ik beschouw zelfs alles als waardeloos, omdat niets meer waarde heeft dan het kennen van Christus Jezus. Ik heb alles als vuilnis weggegooid om Christus te kunnen ontvangen en één met Hem te zijn. Ik reken er niet meer op dat ik het door het houden van allerlei wetten met God in orde kan maken. Nee, daarvoor vertrouw ik nu op Christus. Hij maakt het goed tussen ons en God, als wij maar in Hem geloven. Het enige wat ik wil, is Christus kennen en ervaren hoe groot de kracht is, waardoor Hij uit de dood is opgestaan. Ik wil ervaren wat het betekent om met Hem te lijden en te sterven om uiteindelijk te komen tot de opstanding uit de dood.

Liefde & hulp → Barmhartigheid

- Voorspelling OT

- Psalm 41: 2

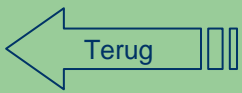
Gelukkig is de man die voor de kleinen zorgt; als hemzelf eens onheil treft, zal de HERE hem helpen.

- Ontwikkelen

- Efeziërs 5: 1-2

Volg Gods voorbeeld in alles, zoals een geliefd kind zijn vader nadoet.

Wees vol liefde, net als Christus, Die zoveel van u hield dat Hij Zich voor u opofferde om uw zonden weg te nemen. God nam dit offer van Christus aan; het was als een heerlijke geur voor Hem.

Eerlijkheid & Oprechtheid → God zien

- Voorspelling OT

- Psalm 24: 3-4

Wie kan de berg van de HERE beklimmen en binnengaan in de plaats waar Hij woont? Wie kan voor de HERE staan? Alleen zij die schone handen en zuivere harten hebben; die zich niet inlaten met oneerlijkheid en leugens.

- Psalm 51: 10

Wilt U mij weer blijdschap en echte vreugde geven? Mijn lichaam en mijn ziel zijn terneergeslagen, maar U kunt mij weer oprichten en U laten prijzen.

- Ontwikkelen

- 1 Johannes 3: 1-3

Wat heeft de Vader geweldig veel liefde voor ons! Wij héten niet alleen Zijn kinderen, wij zijn het ook. De mensen, die God niet kennen, begrijpen daar niets van.

Ja, vrienden, wij zijn kinderen van God en kunnen ons er geen voorstelling van maken hoe het later zal zijn. Maar wij weten één ding: Als Christus komt, zullen wij zijn zoals Hij, omdat wij Hem dan zien zoals Hij werkelijk is.

Ieder die dit gelooft, leidt een rein leven omdat Christus rein is.

Vrede → Zonen van God

- Voorspelling OT

- **Jesaja 57: 18-19**

Ik heb gezien wat zij doen, maar toch zal Ik hen genezen! Ik zal hen leiden en troosten, hen helpen met berouw hun zonden te belijden.

Vrede, vrede voor hen, dichtbij en veraf, want Ik zal hen allemaal genezen.

- **Jesaja 60: 17**

Ik zal uw koper inruilen voor goud, uw ijzer voor zilver, uw hout voor koper, uw stenen voor ijzer. Vrede en gerechtigheid zullen uw heersers zijn!

- Ontwikkelen

- Romeinen 12: 9-21

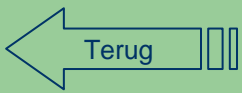
- **Hebreeën 12: 10-11**

Onze natuurlijke vaders hebben ons een aantal jaren naar hun beste weten opgevoed. Maar God weet pas echt wat goed voor ons is; Hij voedt ons op om ons te laten delen in Zijn volmaaktheid.

Niemand vindt het prettig terechtgewezen te worden; op het moment zelf worden wij er alleen maar verdrietig van. Maar later zien wij dat het toch goed is geweest; de terechtwijzing heeft ons geholpen mensen te worden, die goed doen en vrede brengen.

Vrede: Romeinen 12: 9-21

Laat uw liefde geen schijnvertoning zijn. Keer u af van het slechte, maar klem u vast aan het goede. Houd veel van elkaar, als broeders en zusters, en laat elkaar uw waardering blijken. Laat uw ijver niet verslapen, maar dien de Here met enthousiasme. Wees blij, want God gaat iets geweldigs voor u doen. Geef niet op als u het erg moeilijk krijgt en houd nooit op met bidden. Help de gelovigen die tegenslag hebben en doe altijd uw best om gastvrij te zijn. Wens de mensen die u vervolgen alle goeds toe. U moet hun niets kwaads toewensen. Wees blij als anderen blij zijn en wees verdrietig als zij verdrietig zijn. U moet één van hart en ziel zijn. Wees niet hoogmoedig, maar doe uw best nederig te zijn. Doe niet of u de wijsheid in pacht hebt. Als iemand u kwaad doet, zet het hem dan niet betaald. Doe liever iets goeds voor alle mensen. Probeer, voor zover het van u afhangt, met iedereen in vrede te leven. Neem nooit wraak, vrienden! Laat dat maar aan God over, want Hij heeft gezegd: "Als er gestraft moet worden, doe ik dat. Ik zal het wel betaald zetten." Weet u wat u moet doen? Als uw vijand honger heeft, geef hem te eten. En als hij dorst heeft, geef hem te drinken. Want dan weet hij met zijn houding geen raad en zal hij misschien een andere houding aannemen. Geef het kwaad geen kans, maar overwin het door het goede te doen.

Trouw → Koninkrijk van God

- Voorspelling OT
- **Jesaja 52: 13**

Kijk, mijn dienaar krijgt voorspoed, Hij zal hoog worden verheven.
- **Jesaja 53: 12**

Daarom zal Ik Hem de eerbewijzen geven van iemand, die machtig is en hoog in aanzien staat; want Hij heeft zichzelf in de dood gegeven. Hij werd beschouwd als een zondaar, maar droeg de zonden van velen. Hij pleitte bij God voor overtreders.
- Ontwikkelen
- **2 Timotheüs 3: 12**

Ja, het is nu eenmaal zo dat wie werkelijk een met Jezus Christus willen blijven, het zwaar te verduren krijgen van de mensen die Hem haten.

Zaligsprekingen buiten Christus om

Gelukkig zijn:

- de 'doordouwers'
- de 'harde jongens'
- degenen die zich beklagen
- de ongevoeligen

- de slavendrijvers
- de goed ingelichte mensen

- de onruststokers

Want zij:

- zullen succes hebben
- worden niet gekwetst
- krijgen uiteindelijk hun zin
- maken zich niet druk over hun zonden

- boeken resultaten
- weten hoe ze te werk moeten gaan

- krijgen alle aandacht

Vraag...

- Wie zijn de mensen die de Here Jezus 'zalig' of 'gelukkig' noemt?
- Wat hebben die mensen voor op anderen?

Voordelen voor de 'armen'

- Ze weten dat ze
 - verlossing nodig hebben
 - afhankelijk zijn van God, machtigen én elkaar
 - hun veiligheid niet in dingen moeten zoeken
- Ze hebben geen
 - overdreven gevoel voor eigen belangrijkheid
 - overdreven behoefte aan privacy
- Ze verwachten
 - weinig van concurrentie en
 - veel van samenwerking
- Ze kunnen
 - onderscheid maken tussen noodzakelijkheden en luxe
 - wachten, uit een besef van afhankelijkheid
- Hun angsten zijn realistischer omdat ze weten dat iemand groot lijden kan verdragen
- Het evangelie is eerder goede boodschap dan een bedreiging
- Ze kunnen zich makkelijker radicaal bekeren, omdat ze minder te verliezen hebben

En ik?

Kun jij / kunt u:

Het woordje

'ze'

uit het vorige lijstje vervangen door:

'ik'

?

Voordelen voor 'mij'

- Ík weet dat ik
 - verlossing nodig heb
 - afhankelijk ben van God, machtigen én elkaar
 - mijn veiligheid niet in dingen moeten zoeken
- Ik heb geen
 - overdreven gevoel voor eigen belangrijkheid
 - overdreven behoefte aan privacy
- Ik verwacht
 - weinig van concurrentie en
 - veel van samenwerking
- Ik kan
 - onderscheid maken tussen noodzakelijkheden en luxe
 - wachten, uit een besef van afhankelijkheid
- Mijn angsten zijn realistischer omdat ik weten dat iemand groot lijden kan verdragen
- Het evangelie is eerder goede boodschap dan een bedreiging
- Ik kan mij makkelijk radicaal bekeren, omdat ik minder te verliezen heb

Conclusies

- Jezus begint met een beschrijving van de eigenschappen die Hij zoekt in zijn volgelingen: het karakter van Gods kinderen
- Hij noemt hen die zo leven 'gelukkig', omdat God iets bijzonders voor hen in petto heeft, en nu al aanreikt!
- Elke zaligspreking staat haaks op de wereldse manier van leven
- De laatste zaligspreking wijst erop dat navolgers tegenstand zullen oproepen
- Als ik Zijn kind wil zijn, zullen de zaligsprekingen elke dag een uitdaging voor mij zijn

De Rede over de Wet

Mattheüs 5: 17- 7: 28

Jezus leert over de Wet

- Stelling 1
- Citaten (van de Rus Tolstoj)
- De zes Woorden over de naaste
- Stelling 2
- Wat nu?
- Vier foute antwoorden
- Wat dan wel?
- God Zélf levert het antwoord
- Één mogelijkheid
- De Bergrede, absoluut

Stelling 1

In de Bergrede laat de Here zien hoe v er het gaat om volgens Gods geboden te leven.

Christus' onderwijs heeft de bedoeling ons te tonen dat wij ons **ABSOLUUT** aan die wet behoren te houden.

Citaten (van de Rus Tolstoj)

- “Beoordeel Gods heilige idealen niet aan de hand van mijn onvermogen om eraan te voldoen. Beoordeel Christus niet aan de hand van degenen die op een onvolmaakte manier zijn naam dragen.”
- “Val *mij* aan, in plaats van de weg die ik volg... als het niet de juiste weg is, wijs mij dan een andere weg...”

De zes woorden over de naaste

Klik op [Matth. 5](#) om de genoemde bijbelteksten te lezen

Tekst Matth.5	Voorbeeld	Het is niet genoeg om	We moeten ook
21-22	Moord	Niet te doden	Woede en haat vermijden
23-26	Offers	Regelmatig te offeren	Een goede relatie met God en anderen hebben
27-30	Overspel	Geen overspel te plegen	Geen wellust in ons hart toelaten en trouw blijven
31-32	Scheiding	Wettig gehuwd te zijn	Toegewijd blijven aan je huwelijk
33-37	Zweren	Een eed af te leggen	Eerlijk en betrouwbaar zijn
38-46	Vergelding	Ons recht te zoeken	Anderen vergeven en hen liefde tonen (vijanden)

Mattheüs 5

21-22	Vroeger zei men: 'Wie iemand vermoordt, moet sterven.' Maar Ik ga verder. Ik zeg: Als u kwaad bent op uw broeder, wordt u veroordeeld. Als u hem uitscheldt, moet u voor God terechtstaan.
23-26	Stel dat u in de tempel voor het altaar staat om God een offer te brengen. Als u zich daar dan herinnert dat uw broeder iets tegen u heeft, moet u het offer naast het altaar laten liggen. Ga eerst naar uw broeder, maak het met hem in orde en breng daarna pas uw offer aan God. Zorg ervoor dat u het op tijd eens wordt met uw schuldeiser. Want als hij u voor het gerecht sleept, wordt u misschien wel in de gevangenis gegooid. En daar komt u pas weer uit als u de laatste cent betaald hebt.
27-30	De wet van Mozes zegt: 'U mag geen overspel plegen.' Maar Ik zeg: Wie met begerige ogen naar een vrouw kijkt, heeft in zijn hart al overspel met haar gepleegd. Als uw oog dus slechte begeerten in u opwekt, ruk het dan uit en gooi het weg. Want het is beter één lichaamsdeel kwijt te raken, dan zelf in de hel te worden gegooid. En als uw hand u tot verkeerde dingen brengt, hak hem dan maar af en gooi hem weg. Want het is beter één lichaamsdeel kwijt te raken, dan zelf in de hel terecht te komen.
31-32	De wet van Mozes zegt: 'Als iemand van zijn vrouw af wil, kan hij van haar scheiden. Maar hij moet haar wel een brief meegeven, waarin staat dat zij niet langer zijn vrouw is.' Maar Ik zeg: Als u zich van uw vrouw laat scheiden zonder dat zij met een andere man gemeenschap heeft gehad, drijft u haar tot overspel. En wie met een weggezonden vrouw trouwt, pleegt overspel.
33-37	In de wet van Mozes staat ook: 'U moet zich aan uw eed houden. Wat u voor God hebt gezworen, moet u nakomen.' Maar Ik zeg: Zweer nooit! Zeg niet: 'Ik zweer bij de hemel', want de hemel is de troon van God. Of: 'Ik zweer bij de aarde', want de aarde is Gods voetenbank. Of: 'Ik zweer bij Jeruzalem', want dat is de stad van de grote koning. Zeg ook niet: 'Ik zweer bij mijn hoofd', want u kunt niet één haar wit of zwart maken. Houdt u aan uw woord. Ja is ja en nee is nee. Als u uw woorden kracht bijzet door een eed, klopt er iets
38-46	^{niet.} De wet van Mozes zegt: 'Wie iemand een oog uitsteekt, moet daarvoor boeten met zijn eigen oog. Wie iemand een tand uit de mond slaat, moet daarvoor boeten met een tand uit zijn eigen mond.' Maar Ik zeg u: Vergeld geen kwaad met kwaad. Als iemand u een klap op de ene wang geeft, keer hem dan ook uw andere wang toe. Als u voor het gerecht wordt gebracht en uw hemd moet afstaan, geef dan ook uw mantel. Als iemand u dwingt iets een kilometer te dragen, draag het dan twee kilometer. Als iemand u iets vraagt, geef het hem. En als iemand iets van u wil lenen, weiger het dan niet. Er wordt gezegd: 'Houd van uw vrienden en haat uw vijanden.' Maar Ik zeg: Houd ook van uw vijanden! En bid voor wie u vervolgen! Als u dat doet, bent u echt zonen van uw hemelse Vader. Want Hij geeft het licht van de zon aan goede en slechte mensen. Hij laat het regenen voor schuldigen en onschuldigen. Als u alleen maar houdt van mensen die ook van u houden, krijgt u geen beloning. Dat doen zelfs bedriegers.

Stelling 2

Wetticisme zoals de Farizeeën die beoefenden, zal altijd falen. Niet omdat die te strikt zou zijn, maar omdat die niet strikt genoeg is!

De Bergrede toont ons onmiskenbaar en met groot gezag aan dat wij allen gelijkelijk schuldig staan voor God.

Wij kunnen niet aan de wet voldoen.

Vraag...

Wat nu?

Hoe moeten wij de Bergrede dan interpreteren, als we er nooit aan kunnen voldoen?

Vier foute antwoorden:

1. Letterlijk alle geboden onderhouden

Doperse bewegingen en Quakers zeggen:

- Zonder uitzondering letterlijk houden, met alle consequenties voor de samenleving:
 - geen eed zweren,
 - geen leger of politie,
 - geen persoonlijke bezittingen
 - etc.
- Ze komen uiteindelijk tot de conclusie dat het niet kàn, er zijn àltijd uitwijkmanoeuvres nodig.

2.

Verdelingen aanbrengen

Bergrede splitsen in

- volgens Thomas van Aquino:
 - universele morele wetten (10 geboden)
 - idealistische aanbevelingen, zonder dwingend karakter
- volgens Maarten Luther
 - regels voor een werelds koninkrijk (waar niet alle bergrede regels in praktijk kunnen worden gebracht)
 - regels voor Christus' koninkrijk (zodat je een vijandelijke soldaat kunt doodschieten én liefhebben...)
- Maar Jezus bracht deze verdelingen NIET aan...

3.

Alleen als tijdelijke voorschriften

Albert Schweizer interpreteerde de Bergrede als wet voor ongebruikelijke tijden:

- Omdat Jezus ervan overtuigd was dat de wereld spoedig zou eindigen in de apocalyps, stelde Hij een soort 'oorlogswet' in.
Aangezien die apocalyps niet kwam, moeten we de Bergrede nu anders interpreteren.
- Schweizer legt niet uit waarom wet zou zijn afgeschaft.

4.

Niet (meer) letterlijk nemen

- Jezus vertelt in de Bergrede hoe het met de Oud Testamentische wetten had gemoeten.
- Nu Hij door zijn lijden, sterven en opstanding de wet heeft vervuld, is de wet voor de mens niet meer letterlijk geldig.
- Ook dit is een uitvlucht: waarom dan zoveel aandacht voor Bergrede in het NT?

Vraag...

Wat dan wel?

Hoe moeten wij de Bergrede dan interpreteren, als we er nooit aan kunnen voldoen?

De juiste combinatie:

God Zélf levert het antwoord

● ABSOLUTE GENADE

- Want God heeft zoveel liefde voor de wereld, dat Hij Zijn enige Zoon heeft gegeven; zodat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat maar eeuwig leven heeft. (Johannes 3: 16)
- Wij hebben lief, omdat God ons eerst heeft liefgehad (1 Johannes 4: 19)
- Waar evenwel de zonde toenam, is de genade meer dan overvloedig geworden (Romeinen 5: 20)
- Zo is er dan geen veroordeling voor hen, die in Christus Jezus zijn (Romeinen 8: 1)

Één mogelijkheid

Er is maar één mogelijkheid om het spanningsveld tussen de hoge idealen van het evangelie en de grimmige werkelijkheid in onszelf op te lossen:

- Aanvaarden dat we aan die idealen nooit kunnen voldoen, maar dat dat ook niet hoeft!
- Want we worden geoordeeld naar de gerechtigheid van Christus die in ons woont, niet naar onze eigen gerechtigheid

De aard van de Bergrede

- Jezus sprak de Bergrede niet uit om ons te belasten, maar om ons te tonen hoe God is.
- Omdat we gevallen zijn en niet langer in staat aan dat absolute Ideaal kunnen voldoen, rest ons niets anders dan ons te laten opvangen door het vangnet van absolute genade.

God vangt ons op in genade

- Leven we er dan maar op los? Maken we ons niet meer druk om Gods heilige Wet?
- Hoe ondankbaar zou dat zijn! Daarmee verspeel je de genade, want dan accepteer je Christus niet meer als je Redder.
- Nee! Je leeft, met vallen en opstaan, naar de goede regels van God. Niet om iets te verdienen, maar om de Liefde van God te beantwoorden met jouw liefde voor Hem.

De Bergrede, absoluut

ABSOLUTE EISEN
&
ABSOLUTE GENADE